

משה רבנו

"לא קם בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה עוֹד

נָבִיא וּמְבַיֵּט אֶת תְּמוֹנָתוֹ

תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לְעַמּוֹ אֵל

עַל יַד נְבִיאָו נֶאֱמַן בֵּיתוֹ."

(מתוך הפיוט "יגדל" לרבי דניאל דיין)

תלמידים יקרים,

משימה זו עוסקת בדמותו של **משה רבנו**. משה רבנו היה גדול הנביאים והמנהיגים שקמו לעם ישראל. משה הוא אשר גאל את בני ישראל ממצרים, והוא אשר הולכים במדבר אל ארץ ישראל. התורה נתנה לעם ישראל על ידי משה. נבואת משה וקרבתו לה' מתוארים במקומות שונים בתורה באופן מיוחד, שאין דומה לו בתיאור אף אדם אחר בתורה. שמו של משה מרכזי מאוד בתורה, עד כדי כך שהוא מופיע כמעט בכל פרשה בחומשים שמות–דברים.

הפסוקים החותמים את חמשת חומשי התורה מוקדשים למשה:

"וְלֹא קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה

אֲשֶׁר יָדְעוּ ה' פָּנִים אֵל פָּנִים

לְכָל הָאֲתֹת וְהַמוֹפְתִים אֲשֶׁר שְׁלַחוּ ה'

לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָרְעָה וּלְכָל עַבְדָּיו וּלְכָל אֶרְצוֹ."

(דברים פרק לד, י–יא)

במשימה זו נתחקה אחר דמותו המיוחדת של משה רבנו, וננסה ללמוד ממנה מידות וערכים.

fe 1 - בעקבות משה

עבודה אישית בכיתה

משה רבנו מופיע במקומות רבים בחומשים שמות, ויקרא, במדבר ודברים, בהקשר לאירועים שונים, ובשלב זה ננסה לסקור חלק מהאירועים הללו. מה נחפש בסקירה זו? ננסה לגלות מה אפשר ללמוד מפעולותיו של משה על המידות שלו, על הערכים שלו ועל התכונות שלו.

בדפים שלפניכם מופיעים איורים על שמונה אירועים מחיי משה.

- א. מצאו את המקום בחומש שבו מתואר האירוע, קראו את הפסוקים והיזכרו באירוע.
 - ב. חשבו מה אפשר ללמוד על משה ממשעיו, וכתבו במקום המתאים ליד האיור תכונות, ערכים או מידות טובות של משה, הבאות לידי ביטוי באירוע. לדוגמה: גבורה, ענווה, אמונה, חכמה, הרגשת שליחות. ציינו במשפט אחד מאיזה פרט באירוע אפשר ללמוד על התכונה שכתבתם.
- שימו לב!** ייתכן שיש כמה תכונות (או ערכים או מידות טובות) המתאימות לאירוע אחד, וייתכן שאותה תכונה מתאימה לכמה אירועים.

התבוננו בכל התכונות שהתאמתם למשה וחשבו: האם יש תכונה אחת החוזרת בכמה אירועים? אם כן סמנו אותה בצבע אחד. האם לדעתכם יש תכונות הדומות זו לזו החוזרות בכמה אירועים? אם כן תוכלו לסמן גם אותן באותו צבע.

"לא קם בישראל כמשה עוד"

בקברות התאוה

(במדבר פרק יא, י-כט)

תכונות / ערכים / מידות:

במעמד הר סיני

(שמות פרק יט, ט-כד)

תכונות / ערכים / מידות:

בארמון פרעה

(שמות פרק ה, פרק יא)

תכונות / ערכים / מידות:

בשעבוד מצרים

(שמות פרק ב, יא-כב)

תכונות / ערכים / מידות:

במעשה מרים

(במדבר פרק יב)

תכונות / ערכים / מידות:

בחטא המרגלים

(במדבר פרק יד, יד-כ)

תכונות / ערכים / מידות:

במחלוקת קרח ועדתו

(במדבר פרק טז)

תכונות / ערכים / מידות:

בבשורה על מותו

(במדבר פרק כז, יב-כב)

תכונות / ערכים / מידות:

2 fe - זמנות fe נש

עבודה אישית ועבודה בקבוצות בכיתה

עליכם לבחור שתי תכונות של משה שלדעתכם הן תכונות מרכזיות המאפיינות אותו.

אפשר להגדיר תכונה כמרכזית בכמה אופנים: תכונה הבאה לידי ביטוי בכמה אירועים, תכונה שהייתה לה השפעה רבה על עם ישראל, תכונה שנראית חשובה בעיניכם ועוד. היעזרו בתכונות שכתבתם בדף האירועים, אבל תוכלו לבסס את החלטתכם גם על מקורות מהתורה שאינם כתובים בדף האירועים.

השלימו את הטבלה שלפניכם, אבל לפני כן קראו בעיון את הכותרות של העמודות.

מדוע בחרתם בתכונה זו? (האם היא מרכזית מאוד? האם היא מהותית או חשובה בעיניכם?)	היכן באירוע התכונה באה לידי ביטוי? / על אילו פסוקים הסתמכתם?	באילו אירועים התכונה באה לידי ביטוי?	
			תכונה/ערך 1
			תכונה/ערך 2

2 fe - זמותו fe נסה

במטלה הקודמת בחרתם לבד שתי תכונות מרכזיות באישיותו של משה. כעת עבדו בקבוצות קטנות. ערכו דיון בקבוצה וקבלו החלטה משותפת בנוגע לשתי התכונות המרכזיות והחשובות ביותר באישיותו של משה.

איך לנהל את הדיון בקבוצה?

- בהתחלה כל חבר בקבוצה יציג את דעתו: מהן התכונות שבחר? היכן הן באות לידי ביטוי? מדוע הן התכונות החשובות באפיון דמותו של משה רבנו? הביעו את דעתכם בצורה משכנעת והקשיבו לדעות חבריכם בקבוצה.
- ערכו דיון שבו תנסו להגיע להחלטה משותפת על שתי התכונות המרכזיות באישיותו של משה.

בחרו נציג מהקבוצה אשר יציג לכיתה כולה את התכונות שבחרתם ואת הנימוקים לבחירה.

הגישו למורה את טבלת התכונות שהכנתם.

עברו לשלב 3. בשלב הזה יש שתי אפשרויות ועליכם לעבוד לפי הנחיית המורה.

המשינה 3 – הנאום ה-3 ע"ר

עבודה אישית בכיתה ובבית

יושב ראש הכנסת בחר לקבוע את יום ז' באדר – יום פטירתו של משה רבנו – כיום זיכרון לאומי.
לפי הצעתו ביום זה יתקיים טקס ממלכתי במשכן הכנסת. נוסף על כך דמותו ומורשתו של משה יילמדו באותו יום בבתי הספר.
יו"ר הכנסת הזמין תלמידים מכיתות ו שלמדו את חומש דברים כדי שיציעו נאום פתיחה למושב הכנסת המיוחד, אשר יפתח את אירועי היום.

אתם נבחרתם להיות חלק מהתלמידים שיכינו הצעה לנאום הפתיחה.

כתבו את הנאום. הסבירו בנאום שלכם מה לדעתכם עשה את משה למנהיג גדול. תוכלו להיעזר בעבודה שכתבתם עד כה על דמותו של משה, על מעשיו, על תכונותיו ועל השפעתו על עם ישראל, כפי שכל אלה באים לידי ביטוי בכתוב בתורה. שימו לב!

א. בנאומכם הדגישו את התכונות והערכים המרכזיים המאפיינים את משה רבנו כמנהיג.
ב. תוכלו לתת דוגמאות בציטוטים או בציון של מקור האירוע שבו תכונה כלשהי באה לידי ביטוי (פרק ופסוק).

ג. כתבו מה אנחנו והמנהיגים בימינו יכולים ללמוד מדמותו של משה.

הנאום צריך להיות באורך של עמוד אחד. הגישו את הנאום למורה.

פז 3 - האזריכל הצעיר

עבודה אישית בכיתה ובבית

בישיבת ההנהלה של מוֹזָאוֹן ישראל הוחלט להקים חדר תצוגה אשר ינציח את דמותו של משה רבנו. המוזאון מזמין כמה יועצים צעירים אשר למדו את חמשת חומשי התורה לעצב את החדר ואת המוצגים שבו, כך שישקפו בצורה הטובה ביותר את דמותו של משה רבנו.

אתם נבחרתם להיות חלק מהאמנים שיכינו את הדגם לחדר במוזָאוֹן. התוצר שתכינו צריך לבטא, באופן מוחשי או סמלי, את הפעולות של משה, את התכונות של משה, ואת חשיבותו בעם ישראל.

ביצוע והגשת תוצר

להכנת התוצר שלכם תוכלו לבחור תמונות, חפצים, שיר, כרזה, חמשיר ועוד, הקשורים לדמותו של משה. תכננו חדר עם מוצגים, והכינו דגם קטן של החדר שתכננתם. כמו כן כתבו הסבר לפרטים השונים בחדר וכיצד הם משקפים את דמותו של משה. בהסבר הסתמכו על הכתוב בתורה וציינו את המקור שעליו התבססתם (פרק, פסוק).

הגישו למורה את הדגם בצירוף דף ההסבר.

